

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

BIROUL DE STUDII, DOCUMENTARE ȘI ANALIZĂ PARLAMENTARĂ

doc@cdep.ro

**LEGISLAȚIA PENTRU SPRIJINIREA PRODUCĂTORILOR LOCALI – material documentar în
completarea studiului intitulat: *Reglementări, proiecte și programe pentru protecția și
promovarea producătorilor locali – aspecte comparative, februarie 2025***

IRINA-SORINA ANASTASE, Consilier parlamentar

irina.anastase@cdep.ro

MARTIE 2025

În data de 27 februarie 2025, Camera Deputaților a Parlamentului României a lansat solicitarea **ECPRD nr. 6020 - Legislația pentru sprijinirea producătorilor agricoli locali** în vederea completării materialului documentar realizat în luna februarie, în sensul de a fi aduse completări cu privire la reglementările în domeniu aplicate în Austria, Olanda, Polonia, Spania și Franța (menționăm că Franța nu răspuns solicitării ECPRD).

În urma solicitării ECPRD nr. 6020, cele 5 țări au avut de răspuns la următoarele întrebări:

1. Care sunt actele normative din țara dumneavoastră (legi, ordonanțe, decizii etc.) privind sprijinirea producătorilor locali?
2. Care sunt principalele dispoziții / măsuri pe care le conțin?
3. Care sunt principalele instituții care pun în aplicare aceste reglementări?

AUSTRIA

În Austria există în mod tradițional o cerere ridicată de a cunoaște originea alimentelor. Guvernul federal și grupurile de interese precum Camera Agriculturii, Camera de Comerț sau Camera Muncii au diverse programe de sprijinire a produselor locale și a informațiilor despre acestea. Există un număr mare de programe și inițiative de finanțare. Cu toate acestea, nu există facilități fiscale pentru alimentele regionale în supermarketuri.

Astfel, în Austria, pentru 86% din populație este important să știe de unde provin alimentele pe care le cumpără, motiv pentru care produsele regionale sunt considerate foarte importante. Acest lucru aduce beneficii atât consumatorilor, cât și fermierilor: rutele scurte de transport protejează clima, este asigurată calitatea înaltă a alimentelor și este susținută economia regională.

Printre inițiativele de sprijinire a alimentelor regionale se numără:

➤ Strategia de susținere a producției de (carne de) vițel Made in Austria

Austria este una dintre țările cu cele mai înalte standarde în materie de bunăstare a animalelor și de produse alimentare. Pentru a reduce transportul vițelilor austrieci către țările UE, strategia austriacă privind carnea de vițel este ancorată în Pactul pentru mai multă bunăstare animală în agricultura de producție. Standardele de calitate „vițel hrănit cu lapte integral” și „vițel rosé” au fost incluse în sigiliul de calitate AMA.

Măsuri din Pactul pentru bunăstarea animalelor – sprijinirea producției de vițel „Made in Austria”:

1. Includerea standardelor de calitate „vițel cu lapte integral” și „vițel rosé” în sigiliul de calitate AMA , pe baza strategiilor de promovare a vânzărilor și de marketing:
- Standardele de calitate „vițel cu lapte integral” și „vițel roze” au fost incluse în modulul Q plus carne de vită (sigiliul de calitate AMA).

- Participarea la programul de calitate asigură un produs uniform, de înaltă calitate, din producția regională - pentru viței cu lapte integral, fermierii primesc o primă de sigiliu de calitate de aproximativ 30 de cenți pe kilogram.
- În următorii câțiva ani, 10.000 de viței urmează să fie comercializați prin aceste linii de calitate.

2. Extinderea sprijinului existent pentru producția de carne de vită de calitate (Q-plus carne de vită) pentru a include îngrășarea vițelilor:

- Finanțarea programului Q plus Rind a fost majorată la 7,0 milioane de euro pe an.
- Crescătorii de carne de vită Q plus pot solicita subvenții pentru viței lor cu lapte integral și vițel roze cel mai târziu din toamnă.
- Fermele mai mici cu cinci până la douăzeci de viței comercializați se pot aștepta la aproximativ 1.000 de euro în finanțare suplimentară pe an.

➤ „Asta mănâncă Austria”

Inițiativa de conștientizare „Das isst Österreich” (Asta mănâncă Austria) își propune să consolideze în mod durabil alimentele regionale și să conștientizeze societatea cu privire la importanța și valoarea produselor regionale. Inițiativa oferă o hartă digitală GENUSS pentru alimente regionale, care poate fi consultată accesând link-ul www.das-isst-österreich.at. Pentru prima dată, harta prezintă comercianți direcți, hangii, măcelarii și brutării cu produse regionale de calitate. Acest lucru face și mai ușor pentru consumatori și restaurante să facă cumpărături la nivel local.

Producătorii (măcelari, brutari, etc.) și restaurantele care produc sau procesează alimente regionale sunt ușor de găsit pe hartă. Sunt enumerate și specialități și experiențe culinare. Harta digitală include o hartă interactivă cu funcție de căutare, locație, planificare rută (mașină și transport public), informații despre regiuni precum și oferte și evenimente turistice și culinare.

➤ Reteaua culinară

Rețeaua Culinară este o platformă înființată în anul 2019 de Ministerul Agriculturii austriac pentru crearea de rețele și utilizarea sinergiei pentru multitudinea de inițiative culinare diferite din statele federale și regiuni. Este destinat să pună în comun energiile și să dezvolte inițiativele într-o direcție comună.

➤ Regiunea Gourmet

Sigiliul de calitate AMA GENUSS REGION garantează calitate standardizată, origine regională și plăcere culinară de la fermieri și producători direcți. Companiile participante aderă la criterii clare de calitate și sunt inspectate de organisme externe de inspecție. Multe inițiative culinare din statele federale participă cu afacerile lor ca parteneri în REGIUNEA AMA GENUSS. Odată cu Regiunile Genuss, specialitățile culinare tipice ale regiunilor austriece sunt aduse în prim-plan și combinate cu un sistem uniform de asigurare a calității și originii și dezvoltate în continuare împreună.

➤ Achizitii publice regionale

Sub motto-ul „Austria mănâncă regional”, guvernul federal dorește să se asigure că instituțiile publice se bazează pe alimente regionale pentru alimentație. Inițiativa își propune, de asemenea, să încurajeze cantinele și bucătăriile mari să folosească din ce în ce mai mult alimente regionale și de sezon. Împreună cu statele federale, Compania Federală de Achiziții a fost însărcinată să implementeze proiectul „Forum Austria Eats Regionally” cu implicarea ministerelor federale, a partenerilor sociali, a AMA Marketing GesmbH și a Rețelei Culinare.

Criterii pentru achizițiile publice de alimente din Planul de acțiune:

- Acolo unde este posibil, 100% din hrana aprovizionată provine din regiune. Fructele și legumele sunt sezoniere ori de câte ori este posibil.
- Următoarele proporții minime de alimente trebuie să provină din producție ecologică
 - Cel puțin 25% din 2023
 - Cel puțin 30% din 2025
 - Cel puțin 55% din 2030
- Hrănire fără OMG pentru carnea de vită și de porc (la pui deja este fără OMG)
 - Cel puțin 5% din 2021
 - Cel puțin 40% din 2023
 - 100% din 2025
- Ouăle proaspete cu coajă, ouăle lichide și pulbere de ouă să provină din crescătorii în aer liber sau din hambar, cu sigiliul de calitate AMA sau sigiliu organic
- Produsele de origine animală (ouă și carne) să provină de la unități care sunt membre ale unui serviciu de sănătate animală recunoscut.
- Produsele din carne sunt acum disponibile doar cu sigiliul AMA de calitate „More Animal Welfare” / Mai multă bunăstare pentru animale (mai mult spațiu, mai mult material de activitate/pentru a ocupa animalele, spații de dormit / așternuturi mai mari, fără intervenții) sau standarde comparabile.
- Peștele provine din ape regionale sau din acvacultura durabilă specifică speciilor.
- Etichetarea originii în cantine:
 - Carnea, ouăle și laptele (etichetate cel puțin cu „Austria”, „UE ” sau „Non -UE ”) trebuie să fie clar vizibile. Pentru carne, originea înseamnă locul în care animalele s-au născut, au fost îngrășate și au fost sacrificate.
 - Trebuie indicate carnea, ouăle și laptele din producție ecologică (cel puțin „lapte ecologic”, „carne ecologică”, „ouă ecologice”).
 - Guvernul federal preia astfel conducerea în etichetarea originii și implementează deja ceea ce este planificat pentru rafturile și cantinele de vânzare cu amănuntul în spațiile publice.

Informații detaliate despre toate aceste inițiative pot fi citite [aici](#).

POLONIA

Polonia are mai multe reglementări legislative privind producătorii locali, cum ar fi:

[Legea din 16 noiembrie 2016 privind modificarea anumitor acte în vederea facilitării vânzării de alimente de către agricultori](#)

Legea a introdus o nouă categorie la activitățile agricole, și anume „comerțul agricol cu amănuntul”, permițând agricultorilor să își prelucreze produsele și să comercializeze alimentele produse în ferma lor, fără obligația de a înregistra o întreprindere. Legea prevede stimulente importante pentru agricultorii care participă la lanțurile alimentare scurte, cum ar fi scutirea de impozitul pe venit sau reducerea contribuției la asigurările sociale. Cerința de bază pentru producători este ca alimentele introduse pe piață să provină integral sau parțial din cultivarea, reproducerea sau creșterea proprie a agricultorului.

[Legea din 9 noiembrie 2018 de modificare a anumitor acte în vederea facilitării vânzării de alimente de către agricultori către magazine și restaurante](#)

Legea permite agricultorilor să își vândă produsele nu numai direct consumatorilor, ci și magazinelor și restaurantelor, extinzând astfel oportunitățile de piață pentru producătorii locali de alimente.

[Legea din 4 octombrie 2018 de modificare a Legii privind produsele de origine animală și a Legii privind siguranța alimentară și nutrițională](#)

Legea urmărește să consolideze siguranța alimentară și să îmbunătățească accesul pe piață pentru producătorii polonezi de alimente.

[Legea din 17 noiembrie 2021 privind contracararea utilizării neloiale a avantajului contractual în comerțul cu produse agricole și alimentare.](#)

Legea urmărește să consolideze protecția juridică a agricultorilor și a furnizorilor împotriva exploatării de către cumpărătorii mari. Obiectivul este de a crea condiții de piață mai echitabile și, în consecință, de a îmbunătăți stabilitatea economică a micilor producători.

[Legea din 9 martie 2023 privind înregistrarea și protecția denumirilor de origine, a indicațiilor geografice și a specialităților tradiționale garantate pentru produsele agricole și alimentare, vinuri sau băuturi spirtoase și privind produsele tradiționale](#)

Legea sprijină producătorii locali de alimente prin protejarea autenticității și calității produselor lor, consolidându-le poziția pe piață.

Instituțiile care implementează aceste reglementări sunt:

- [Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale](#) - printre altele, își propune să creeze un mediu favorabil pentru producția alimentară locală, abordând în același timp probleme agricole mai ample.
- [Camera poloneză a produselor regionale și locale](#) are un rol esențial în promovarea alimentelor locale de înaltă calitate prin asigurarea calității produselor și înregistrarea tradițiilor culinare. Aceasta utilizează diverse instrumente de promovare pentru a crește gradul de conștientizare și cererea de produse regionale și tradiționale și integrează această promovare în strategii mai ample de dezvoltare regională.
- [Rețeaua rurală poloneză+](#) este o rețea de parteneriat a părților interesate din domeniul rural și agricol care are ca scop creșterea competitivității și îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și în sectorul agricol din Polonia. De asemenea, aceasta este implicată în promovarea producătorilor locali de alimente.
- [Centrul național pentru sprijinirea agriculturii](#) contribuie la crearea unui mediu favorabil pentru toți producătorii agricoli din Polonia, inclusiv pentru cei care produc alimente locale.
- Camerele agricole poloneze pot sprijini indirect producătorii locali de alimente prin influențarea politicilor agricole care creează condiții de piață favorabile și promovează produsele locale.

În plus, diverse instituții responsabile cu aspectele legate de calitatea și siguranța alimentelor își joacă rolul în sprijinirea producătorilor locali de alimente, asigurându-se că au fost respectate standardele alimentare necesare. Printre acestea se numără [Inspectoratul General Veterinar](#), [Inspekția calității produselor agricole și alimentare](#) și [Inspectoratul principal pentru sănătatea plantelor și inspekția semințelor](#).

OLANDA

Guvernul olandez și un număr important de provincii se concentrează pe tema lanțurilor scurte de aprovizionare (aprovizionarea regională cu alimente), atât în contextul unor zone rurale vitale, cât și pentru a consolida legătura dintre fermier și cetățean și a îmbunătăți capacitatea de câștig a fermierului. Odată cu intensificarea eforturilor politice, crește și nevoia de înțelegere. Un raport care prezintă o perspectivă asupra poziției lanțurilor scurte în 2023 și a modului în care s-au dezvoltat în comparație cu 2020 (nivel de referință) poate fi consultat [aici](#).

Producătorii locali sunt adesea sprijiniți (la nivel local) de provincie sau de către municipalități. Există multe exemple de practici, precum [„Ajutați producătorii locali de alimente \(și mâncați mai gustos ca niciodată\)”](#) - De Kortste Weg, susținut de provincia Olanda de Sud, care oferă celor interesați o [hartă a producătorilor regionali](#), sau campania

“[Alimentele se conectează \(Voedsel Verbindt\)](#)”, care este susținută de mai multe municipalități și își propune să crească consumul de produse regionale la 25%. În plus, există multe alte inițiative operaționalizate fără intervenția guvernului, cum ar fi [wijetenlokaal.nl](#). și [Platforma pentru produse locale - Lokaalwijzer](#).

Grupul operativ pentru lanțuri scurte [Taskforce Korte Ketten](#) (TKK)

Țările de Jos au multe lanțuri alimentare scurte: inițiative care se angajează în favoarea alimentelor locale, a unui preț corect pentru producători și a unei legături mai strânse între fermieri și locuitorii orașelor. Cu toate acestea, aceste inițiative de lanțuri scurte se lovesc adesea de aceleași obstacole, în special atunci când încep să se dezvolte. Acesta este motivul pentru care amploarea acestor inițiative rămâne redusă, mai ales în comparație cu comerțul cu amănuntul. Grupul operativ pentru lanțul scurt dorește să îmbunătățească această situație prin facilitarea cooperării și a schimbului de cunoștințe la nivel național.

TKK este sprijinit de Transition Coalition Food, LTO (Organizația pentru Agricultură și Horticultură), Agenția pentru Întreprinderi din Țările de Jos (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, RVO) și Ministerul LNVN (Agricultură, Pescuit, Securitate alimentară și Natură). Grupul operativ pentru lanțul scurt este sprijinit în prezent de peste **150 de inițiative privind lanțul scurt** din Țările de Jos.

SPANIA

Statul central spaniol reglementează sprijinul acordat producătorilor locali prin intermediul următoarelor norme:

- [Decretul regal 1219/2024](#) de stabilire a bazelor de reglementare pentru acordarea de ajutoare pentru investiții corporale sau necorporale în prelucrarea, comercializarea sau dezvoltarea produselor agroalimentare în cadrul Planului strategic al politicii agricole comune, pentru promovarea integrării asociațiilor agroalimentare cu caracter supra-autonom - Decretul reglementează modul de acordare a ajutoarelor pentru îmbunătățirea sectorului agroalimentar, promovând colaborarea între organizațiile din diferite regiuni ale țării.
- [Decretul regal 1140/2024](#) de reglementare a acordării directe a diferitelor subvenții în domeniul agroalimentar și al pescuitului: decretul reglementează modul în care se acordă direct subvențiile pentru sprijinirea activităților din sectorul agroalimentar și al pescuitului.
- [Legea 30/2022](#) de reglementare a sistemului de gestionare a politicii agricole comune și a altor chestiuni conexe: această lege stabilește baza pentru gestionarea ajutoarelor și subvențiilor destinate sprijinirii producătorilor locali, în special în sectorul agricol. Prin reglementarea ajutoarelor și subvențiilor PAC, se urmărește promovarea dezvoltării durabile a agriculturii locale, care este fundamentală pentru bunăstarea economică a zonelor rurale.

Instituțiile care implementează aceste reglementări sunt:

- Ministerul Agriculturii, Pescuitului și Alimentației: autoritatea centrală responsabilă pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor agricole și de dezvoltare rurală. Ministerul pune în aplicare politica agricolă comună și oferă programe de sprijin financiar și tehnic pentru producătorii agricoli, precum și asistență în accesarea fondurilor europene.
- Ministerele regionale pentru agricultură ale comunităților autonome: prin intermediul acestor consilii, comunitățile autonome sunt responsabile de punerea în aplicare practică a orientărilor adoptate la nivel de stat.

În plus, comunitățile autonome și administrațiile locale sunt, de asemenea, responsabile pentru o parte din legislația din acest domeniu, ceea ce a condus la un cadru foarte eterogen în Spania. În plus, majoritatea acestora reglementează simultan produsele de origine animală și vegetală.